

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Αρ. Φακ.: 03.01.007.001
Αρ. Τηλ.: 22800569
E-mail: dde@moec.gov.cy

22 Σεπτεμβρίου, 2025

Διευθυντές/Διευθύντριες
Δημόσιων Δημοτικών Σχολείων

Θέμα: Διαδικτυακή επιμόρφωση για εκπαιδευτικούς υπεύθυνους/ες τμήματος και εκπαιδευτικούς διδασκαλίας της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας στα παιδιά με μεταναστευτική βιογραφία

Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, πληροφορείστε ότι η Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου **«Ελληνικά στο δημοτικό: Υποστήριξη Εκπαιδευτικών και Υ.Τ.Χ. (Υψηλών Τρίτων Χωρών)»**, το οποίο συγχρηματοδοτείται από το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και την Κυπριακή Δημοκρατία, διοργανώνει σειρά επιμορφώσεων για **εκπαιδευτικούς υπεύθυνους/ες τμήματος και εκπαιδευτικούς της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας στα παιδιά με μεταναστευτική βιογραφία στην ξεχωριστή τάξη**. Η σειρά επιμορφώσεων θα περιλαμβάνει μια διαδικτυακή επιμόρφωση και στη συνέχεια θα διεξαχθούν διά ζώσης επιμορφώσεις σε όλες τις επαρχίες της Κύπρου. Η σειρά αυτή των επιμορφώσεων έχει στόχο να ενημερώσει τους/τις εκπαιδευτικούς για το θέμα της διγλωσσίας και των γλωσσικών διαταραχών/μαθησιακών δυσκολιών, με στόχο την ενδυνάμωσή τους σχετικά με πρακτικές στήριξης των δίγλωσσων μαθητών/ριών που αντιμετωπίζουν τέτοιου είδους δυσκολίες.

2. Από το κάθε σχολείο, αναμένεται να γίνουν διευθετήσεις ώστε να συμμετέχει **τουλάχιστον ένας/μία εκπαιδευτικός υπεύθυνος/η τάξης και τουλάχιστον ένας/μία εκπαιδευτικός της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας** (της ξεχωριστής τάξης) στα παιδιά με μεταναστευτική βιογραφία. Αναλυτικά, τα στοιχεία της διαδικτυακής επιμόρφωσης, περιλαμβάνονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Μέρα/Ωρα	Εκπαιδευτικοί	Σύνδεσμος παρακολούθησης
Παρασκευή, 10/10/25 11:00-13:00	Υπεύθυνοι/ες τμήματος Εκπαιδευτικοί της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας σε παιδιά με μεταναστευτική βιογραφία	Σύνδεσμος

3. Πληροφορίες για τις διά ζώσης επιμορφώσεις, οι οποίες θα ακολουθήσουν τη διαδικτυακή επιμόρφωση, θα δοθούν σε ξεχωριστή εγκύκλιο.

4. Η διαδικτυακή επιμόρφωση, καθώς και οι διά ζώσης επιμορφώσεις θα διεξαχθούν από την Καθηγήτρια του ΤΕ.ΠΑ.Κ. Δρα Μαρία Καμπανάρου, την Επίκουρη Καθηγήτρια του ΤΕ.ΠΑ.Κ. Δρα Ελένη Θεοδώρου και τη Δρα Θεοδώρα Παπαστεφάνου, Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό στο ΤΕ.ΠΑ.Κ. Ο τίτλος της εισήγησής τους είναι **«Διγλωσσία στην εκπαίδευση: Βασικές αρχές και πρώτες ενδείξεις γλωσσικών ή και μαθησιακών δυσκολιών»**. Η περίληψη της εισήγησης, καθώς και σύντομα βιογραφικά των ομιλητριών, επισυνάπτονται στο Παράρτημα. Δηλώσεις συμμετοχής μπορούν να γίνουν στον σύνδεσμο <https://forms.office.com/e/CxhWvhnPUd>. Όσοι/ες λάβουν μέρος στις επιμορφώσεις θα λάβουν Πιστοποιητικό Παρακολούθησης.

5. Παρακαλώ όπως ενημερωθούν σχετικά οι εκπαιδευτικοί του σχολείου σας, για υποβολή της δήλωσης συμμετοχής τους.

Δρ Μάριος Στυλιανίδης
Διευθυντής
Δημοτικής Εκπαίδευσης

Κοιν.: Δ.Π.Ι.
: Γ.Ε.Δ.Ε.
: Προϊστάμενο Μονάδας Ευρωπαϊκών Ταμείων
: Π.Λ.Ε., Επαρχιακά Γραφεία Παιδείας
: Π.Ο.Ε.Δ.

Περίληψη εισήγησης

Διγλωσσία στην εκπαίδευση: Βασικές αρχές και πρώτες ενδείξεις γλωσσικών ή/και μαθησιακών δυσκολιών

Η εισαγωγική διαδικτυακή επιμόρφωση θα προσφέρει στους/στις εκπαιδευτικούς το απαραίτητο θεωρητικό υπόβαθρο για την κατανόηση της διγλωσσίας και των διαφορετικών μορφών της (π.χ. ταυτόχρονη και διαδοχική διγλωσσία, ισορροπημένη και κυρίαρχη διγλωσσία). Θα παρουσιαστούν οι βασικές αρχές της γλωσσικής ανάπτυξης σε δίγλωσσα παιδιά και θα συζητηθεί πώς διαφοροποιείται η πορεία εκμάθησης της δεύτερης γλώσσας (στην προκειμένη περίπτωση της ελληνικής) σε σύγκριση με τη γλώσσα της οικογένειας. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη διάκριση ανάμεσα:

- Στη φυσιολογική αργοπορία που μπορεί να εμφανίζεται κατά την εκμάθηση μιας δεύτερης γλώσσας.
- Σε πραγματικές ενδείξεις γλωσσικής διαταραχής ή μαθησιακής δυσκολίας.

Οι συμμετέχοντες/ουσες θα εξοικειωθούν με βασικά σημεία που χρήζουν προσοχής για την αναγνώριση γλωσσικών ή/και μαθησιακών διαταραχών, με τον αντίκτυπο των δυσκολιών στην ακαδημαϊκή εξέλιξη του παιδιού, καθώς και με τις πρώτες στρατηγικές στήριξης στην τάξη.

Βιογραφικά εισηγητριών

Δρ Μαρία Καμπανάρου

Η Δρ Καμπανάρου είναι πιστοποιημένη λογοπαθολόγος με περισσότερα από 25 χρόνια κλινικής εμπειρίας και ακαδημαϊκών θέσεων στην Ελλάδα και την Κύπρο. Είναι κάτοχος Πτυχίου Λογοπαθολογίας, καθώς και Διδακτορικού Διπλώματος από το Flinders University of South Australia (Αυστραλία), Σχολή Ιατρικής, Τμήμα Λογοπαθολογίας και Ακοολογίας. Η έρευνά της επικεντρώνεται στις γλωσσικές διαταραχές σε δίγλωσσους και πολύγλωσσους ομιλητές, με έμφαση στις διαταραχές ανάκλησης λέξεων και ειδικότερα στη δυσκολία ανάκλησης ρημάτων και ουσιαστικών σε παιδιά με αναπτυξιακές γλωσσικές διαταραχές και σε ενήλικες με επίκτητες γλωσσικές βλάβες. Το έργο της αναδεικνύει τη σημασία της έγκυρης ανίχνευσης και αξιολόγησης, αλλά και την ανάπτυξη εργαλείων κατάλληλων για πολύγλωσσους πληθυσμούς. Έχει συγγράψει το βιβλίο *Διαγνωστικά Θέματα Λογοθεραπείας* (Αθήνα: Εκδόσεις Έλλην), το οποίο έχει υιοθετηθεί ως βασικό πανεπιστημιακό σύγγραμμα στα προγράμματα Λογοθεραπείας σε Ελλάδα και Κύπρο. Με ενεργή παρουσία σε διεθνή και τοπικά συνέδρια, καθώς και δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά υψηλού κύρους, η Δρ Καμπανάρου έχει συμβάλει ουσιαστικά στη διάχυση της έρευνας γύρω από τις γλωσσικές διαταραχές. Παράλληλα, έχει συμμετάσχει σε διεθνή ερευνητικά δίκτυα, όπως οι δράσεις COST-ACTION για την ειδική γλωσσική διαταραχή σε δίγλωσσους πληθυσμούς και την αφασία και είναι μέλος επιστημονικών οργανισμών, ανάμεσά τους η International Association of Logopedics and Phoniatrics (IALP), η Speech Pathology Australia (SPA) και το Royal College of Speech and Language Therapists (RCSLT).

Δρ Έλενα Θεοδώρου

Η Δρ Έλενα Θεοδώρου είναι Επίκουρη Καθηγήτρια Λογοπαθολογίας στο Τμήμα Επιστημών Αποκατάστασης του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου και συντονίστρια του προγράμματος Λογοθεραπείας. Είναι, επίσης, ιδρύτρια και επιστημονική συντονίστρια του ερευνητικού εργαστηρίου EPI.LO.Go. Η έρευνά της επικεντρώνεται στη διάγνωση των γλωσσικών διαταραχών, στην κατάκτηση της γλώσσας τόσο σε τυπικούς όσο και σε άτυπους

πληθυσμούς, στην ανάλυση γλωσσικών δειγμάτων και στην Επαυξητική και Εναλλακτική Επικοινωνία (AAC). Επιπλέον, διεξάγει έρευνα σχετικά με τις διαταραχές της φωνής. Το έργο της έχει παρουσιαστεί ευρέως σε τοπικά και διεθνή συνέδρια και έχει δημοσιευτεί σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά. Με 15 χρόνια κλινικής εμπειρίας ως Λογοπαθολόγος, η Δρ Θεοδώρα φέρνει ένα πλούσιο πρακτικό υπόβαθρο στις ακαδημαϊκές και ερευνητικές της προσπάθειες. Από το 2019, είναι ενεργό μέλος της Επιτροπής Παιδικής Γλώσσας (CLC) της Διεθνούς Ένωσης Επιστημών και Διαταραχών Επικοινωνίας (IALP). Διετέλεσε πρόεδρος του Συμβουλίου Εγγραφής Λογοθεραπευτών Κύπρου από το 2021 έως το 2023 και σήμερα προεδρεύει της Ειδικής Επιτροπής για την Αναγνώριση της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης των Λογοθεραπευτών στην Κύπρο.

Δρ Θεοδώρα Παπαστεφάνου

Η Δρ Θεοδώρα Παπαστεφάνου είναι κάτοχος Διδακτορικού Διπλώματος στις Κλινικές Γλωσσικές Επιστήμες (PhD in Clinical Language Sciences, University of Reading, UK), Μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στις Δυσκολίες Ομιλίας (MSc in Speech Difficulties, University of Sheffield, UK) και Πτυχίου Λογοθεραπείας (Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων). Είναι πιστοποιημένη λογοπαθολόγος με σημαντική κλινική εμπειρία σε Ελλάδα και Ηνωμένο Βασίλειο και εργάζεται ως Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό στο Πρόγραμμα Λογοθεραπείας του Τμήματος Επιστημών Αποκατάστασης του ΤΕ.ΠΑ.Κ., με αυτόνομη διδασκαλία σε προπτυχιακά και μεταπτυχιακά μαθήματα, καθώς και εποπτεία φοιτητών/ριών σε πλαίσια κλινικής άσκησης, κυρίως σε παιδιατρικό πληθυσμό. Η ερευνητική της δραστηριότητα επικεντρώνεται στην έγκαιρη ανίχνευση και παρέμβαση σε παιδιά με διαταραχές λόγου, ομιλίας, επικοινωνίας και μαθησιακές δυσκολίες, καθώς και στην ανάπτυξη τεκμηριωμένων θεραπευτικών πρωτοκόλλων. Επίσης, μέρος της έρευνάς της αποτελεί η διαχείριση δίγλωσσων παιδιών και η σύνδεση θεωρητικών γνώσεων με την κλινική πρακτική. Έχει συμμετάσχει σε ερευνητικά προγράμματα στο Πανεπιστήμιο του Reading, στο University College London και στο ΤΕ.ΠΑ.Κ. Επιπλέον, είναι μέλος της διαχειριστικής επιτροπής του ευρωπαϊκού COST Action "Justice to Youth Language Needs" (CA-22139). Η δουλειά της έχει δημοσιευτεί σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά και έχει παρουσιαστεί σε πληθώρα εθνικών και διεθνών συνεδρίων με κριτές. Παράλληλα, υπηρετεί επίσης ως κριτής σε επιστημονικά περιοδικά. Έχει συγγράψει και επιμεληθεί εκπαιδευτικό και επιστημονικό υλικό, ενώ δραστηριοποιείται ενεργά στη διάχυση της επιστημονικής γνώσης μέσω επιμορφώσεων, συνεργασιών με επαγγελματικούς φορείς και δράσεων ενημέρωσης.